

[Schmidt.]

det besynderligt nok, at man har ment at kunne sige, at jeg vel ikke mente det alvorligt med disse Krav, fordi jeg aldrig var kommet frem med Lovforslag i den Retning. Ja, hvorledes kunde jeg i Grunden komme paa den Tanke at lægge et Lovforslag frem her, naar man aldrig har været villig til at anerkende Grundtanken eller blot drøfte denne Grundtanke? Men for at man ikke skal sige, at jeg har unkladt noget i den Retning, vil jeg nu fremsætte et Lovforslag og lægge det paa Tingets Bord her i Dag, ikke i den Mening, at det kunde komme til Behandling i denne Samling, det kan det vel sagtens ikke, men for at underrette ærede Medlemmer om, hvad det er, vi kræver, idet jeg stadig staar under det Indtryk, at man ikke paa alvorlig Maade befatter sig med, hvad vi vil; saa har man Tid til at overveje det, inden vi samles igen. Vi kan nu ikke finde os i, hver Gang vi møder med disse Krav her, at Ministeren — det er ikke blot den højtærede Undervisningsminister, som fungerer nu, men det har været en hel Række Ministre — fejler det til Side med den Bemærkning, at man ønsker ikke, tillader ikke, at der dannes en Stat i Staten. Som om der er Tale om det. Det, der er Tale om, er, at Staten overdrager en Funktion, som den, saaledes som Sagen ligger, slet ikke selv kan udøve, i et Mindretals Hænder, det, som er sket i Estland, og paa en Maade ogsaa i Letland, uden at man derfor har haft Indtryk af, at der er dannet en Stat i Staten, tværtimod, det giver Anledning til at udtale et andet Synspunkt. Naar man selv staar paa Selvbestemmelsesrettens Grund, paa Folkenes Selvbestemmelsesret, og nægter at give den paa det kulturelle Omraade der, hvor man kan føre den ud i Livet uden at træde nogen som helst for nær, saa undergraver man denne Selvbestemmelsesret, som man siger man vil staa paa. Enhver politisk erfaren Mand ved, at hvor man taler om Selvbestemmelsesretten som det Princip, som man bygger en Stat paa og sætter den Grænser, kommer dette Princip til at konkurrere med andre Synspunkter, der ogsaa har Vægt. Man kan altsaa sige, Selvbestemmelsesretten er et af de stærkeste Principper, som man maa rette sig efter, men det er ikke det eneste, hvor det gælder om at bygge en Stat, men absolut det afgørende, hvor det gælder om et Folks Kultur. Nu har vi jo hørt den Løsning fra højeste Sted, at vi skal opsuges; det glemmer vi ikke, det kom fra den Mand, der har Answeret for, hvorledes det hele blev ordnet.

Derfor kan vi ikke gøre os fri for den Mistanke, at den højtærede Regering bevidst eller ubevidst lader sig lede af et af disse Principper, fordi vi ikke kan indse nogen som helst Grund til at nægte os det, vi har fordret i disse Aar. Man har rigtignok fremsat den Betragtning, at det netop kunde være godt og af Interesse for den danske Stat og det danske Folk at have en Haand med i Ordningen af Forholdene dernede, den tyske Kulturs Forhold, for det vilde være at komme ind i et Arbejde, hvor tysk og dansk Kultur kunde befrugte hinanden. En meget smuk Tanke, men man overser, at saadant noget kan man ikke paatvinge os, naar vi anser den Form for et Formynderi som noget, den danske Stat ikke kan tage i sine Hænder, og naar den Tanke desuden forliges saa ilde med den Maade, hvorpaa man nægter os Opfyldelsen af vort Ønske om, at der gives tysk Undervisning i Skoler, hvor 10 tyske Børn eller deres Forældre ønsker det, eller vort Ønske om, at et Barn, der bor i en Kommune, hvor der ingen tysk-sproget Skole er, maa besøge en tysk-sproget Skole i Nabokommunen, og at denne Kommune skal være forpligtet til at tage imod Barnet. Begge disse Ønsker har man nægtet at opfylde, og det kan dog ikke være af den Grund, at man ønskede at befrugte dette Samliv mellem tysk og dansk Kultur. Hvad er der i Grunden i Vejen for, at man opfylder et saadant Ønske? Eller, hvad vi maa anse for værre, hvorfor nægter man os en højere tysk Skole, et Gymnasium eller, saaledes som vi tilsidst har krævet, en enkelt Afdeling ved en højere dansk Skole, en enkelt Afdeling med tysk Undervisningssprog? Dette har man altsaa nægtet os. Man har rigtignok spurgt os, om vi kunde garantere for, at en saadan Skole fik Elever nok. Det kunde vi ikke, som Sagen laa den Gang. Men en saadan Skole var lovet os — for Resten af Hans Peter Hanssen selv. Men vi trak os saa tilbage til et beskednere Ønske, vi ønskede kun selv at danne et Privatgymnasium med tysk Undervisningssprog; vi vilde altsaa selv sørge for Omkostningerne, og vi var villige til i udstrakt Grad at give dansk Undervisning, en Undervisning, som vi selvfølgelig ansaa for nødvendig, naar der skulde kunne tages en Eksamen. Men ogsaa det mente man ikke at kunne give os. Og da vi ønskede en ny Forhandling, blev der ikke givet os Lejlighed til en saadan Forhandling, inden vi fik afgørende Besked. Vi kan ikke anse dette for en venlig og saglig Modtagelse af vore Ønsker og vore Krav. Jeg maa ogsaa undres over, at den danske